

Coalitieakkoord 2010 - 2014: Energiek De Bilt

1. Inleiding

De gemeente De Bilt staat voor rustig en veilig wonen in een hoogwaardige, groene en deels landelijke omgeving. De Bilt kent een breed geschakeerd en actief verenigingsleven op terreinen als cultuur en sport. De dorpen Bilthoven, De Bilt, Groenekan, Hollandsche Rading, Maartensdijk en Westbroek hebben ieder een eigen identiteit en eigen sterke punten.

De coalitiepartners zien het als een uitdaging om deze sterke punten verder tot ontwikkeling te brengen. Daartoe zijn in de afgelopen raadsperiode een aantal beeldbepalende projecten in gang gezet die wij nu met voorrang tot uitvoering dan wel tot afronding willen brengen. Onze ambities zijn duidelijk. Wij zetten ons in voor een groene, duurzame gemeente, gebouwd op sterke economische pijlers, goed bereikbaar en met een hoog voorzieningenniveau, waar het fijn wonen en werken is.

De komende jaren zullen, vanwege de economische crisis, vooral in het teken staan van stevige financiële beperkingen. De verwachte financiële kortingen vanuit het Rijk zullen gevolgen hebben voor het gemeentelijk beleid. Hoewel bezuinigingen onvermijdelijk zijn, doen wij ons uiterste best om de kwaliteit die De Bilt nu te bieden heeft zo veel mogelijk te behouden en om de kansen die zich lokaal voordoen zo goed mogelijk te benutten.

De coalitiepartners kunnen elkaar vinden in het principe dat een goede samenwerking niet zozeer gestoeld is op gedetailleerde afspraken, maar op vertrouwen in elkaar. Daarom bevat dit collegeakkoord alleen de principes die het handelen van het college de komende vier jaar bepalen. Immers, principes bieden voor een moeilijke en onzekere toekomst meer houvast dan dichtgetimmerde afspraken.

2. Vooruit

Onze inzet is erop gericht om de plannen en projecten uit de afgelopen periode met voortvarendheid tot uitvoering dan wel afronding te brengen. In de komende periode hopen wij te oogsten wat in de afgelopen periode is gezaaid. Het gaat hierbij om projecten en plannen die bepalend zijn voor zowel de fysieke, economische als sociale infrastructuur van onze gemeente. Wij noemen in dit verband:

Het Centrumplan Bilthoven

Dit project omvat een totale renovatie van het centrumgebied van Bilthoven. Hierbij gaat het om ondertunneling van het spoor in de Soestdijkseweg (met fietstunnel en 'bypass'), de revitalisering van winkelcentrum 'de Kwinkelier' en de herinrichting van Emmaplein/Vinkeplein en stationsomgeving.

Het project Melkweg te Bilthoven

Dit project is gericht op het realiseren van een Cultureel Educatief Centrum, waarin de bibliotheek, culturele instellingen, een brede school en kinderopvang zijn ondergebracht. Verder voorziet het project in de bouw van woningen zowel in de vrije als in de sociale sector.

De ondertunneling van het spoor in de Leijenseweg te Bilthoven

Dit project beoogt door het ondertunnelen van het spoor in de Leijenseweg zowel de veiligheid als de bereikbaarheid en leefbaarheid van de wijk te vergroten en geeft tevens een impuls aan de herinrichting van de omgeving.

Het bedrijvenpark Larenstein

Dit project is bedoeld zowel om de lokale economie te versterken als om de leefbaarheid in de wijken te vergroten door het uitplaatsen van milieuhinderlijke bedrijven. Tegelijk biedt het project kansen voor het herontwikkelen van de in de wijken achterblijvende locaties.

Het revitaliseren van de Dorpsstraat in De Bilt

Dit project voorziet in de herinrichting van de openbare ruimte en biedt kansen om kunst en cultuur samen te brengen in het oude dorpscentrum en ruimte te creëren voor galeries en creatieve ondernemers.

Project MENS

Het project Mens is gericht op een integraal en gebiedsgericht aanbod van thuiszorg. Daarbinnen zijn speerpunten de realisatie van integrale wijkteams en wijkservicecentra. Het project draait nu als pilot in Maartensdijk en De Bilt-West en wordt in 2010 geëvalueerd (pilot loopt af op 1 maart 2011). Het project heeft de status van landelijke proeftuin van de SEV (Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting) van het ministerie van VROM.

Herontwikkeling voormalig gemeentehuis Maartensdijk

Dit project omvat het, met behoud van het monumentale deel van het pand, realiseren van kantoorruimte, sociaal-medische voorzieningen en woningbouw voor onder meer starters.

Project La Plata/Buys Ballot te De Bilt

Hierbij gaat het om een integrale ontwikkeling waarbij onderdak wordt geboden aan kinderopvang, onderwijs en sportvoorzieningen, waaronder de situering van een 'Johan Cruijff Court'.

Project Industrierweg Maartensdijk

Dit project betreft de revitalisering van het bestaande bedrijventerrein en draagt bij aan het versterken van de plaatselijk economie.

3. Tegenwind

Naar algemene verwachting is voor de gemeenten zwaar weer op komst. Op het moment van totstandkoming van dit collegeakkoord bestaat evenwel nog geen exact inzicht in de omvang van de vermindering van rijksbijdragen. In de loop van 2010 zal duidelijkheid ontstaan over de effecten van bezuinigingen bij het rijk op de gemeentebegroting. De komende raadsperiode staat zodoende in het teken van keuzes om de financiën van de gemeenten op orde te houden. De uitgangspositie van onze gemeente is goed: onze financiën zijn op orde, de risico's zijn in beeld en we beschikken over een sluitende meerjarenbegroting 2010 - 2013,.

Bij het opstellen van dit collegeakkoord gaan wij uit van de aanname dat het tekort op de Rijksbegroting als gevolg van de afspraken binnen de groep van EU-lidstaten met de euro als betaalmiddel (de Europese Monetaire Unie - EMU) zo mogelijk reeds in 2015 is teruggebracht naar 3% (de zogenaamde EMU-norm). Deze aanname heeft voor de begroting van onze gemeente een structurele krimp van circa € 3 miljoen tot gevolg. Dat betekent dat wij voor de jaren 2012 tot en met 2015 rekening houden met een gefaseerd ingevoerde korting op de uitkering uit het Gemeentefonds van jaarlijks omstreeks € 750.000 (cumulatief). Daarnaast rekenen wij op een inkomstenverlaging van mogelijk € 900.000 als gevolg van de herverdeling van WMO-gelden. Deze teruggang kan in de eerste jaren nog deels worden opgevangen door de buffer van omstreeks € 1 miljoen in het eigen WMO-reservefonds. Ook andere kortingen op doeluitkeringen van het Rijk zijn denkbaar.

Voor het vinden van de daartoe benodigde financiële ruimte, is het wenselijk om vooraf uitgangspunten te formuleren die richting moeten geven aan de overwegingen en discussie. Wij zetten daarbij in op het waarborgen van de stabiliteit van het gemeentebestuur. Deze uitgangspunten zijn:

a. Geen belastingverhoging, tenzij

De gemeente zal niet door verhoging van de gemeentelijke belastingen in de oplossing van de financiële problemen voorzien. Pas nadat al het mogelijke is gedaan om lastenverzwaring te vermijden, komt de optie van belastingverhoging in beeld.

b. Efficiencyverhoging van de gemeentelijke organisatie

Door het verder optimaliseren van de bedrijfsvoering wordt grip gehouden op uitgaven en inkomsten. Verder zal worden nagegaan op welke wijze besparingen op de overhead kunnen worden gerealiseerd. Wij zullen daarbij een taakstelling hanteren van € 1 miljoen op de gemeentelijke organisatie. Om de efficiency en de continuïteit van de dienstverlening zoveel mogelijk te bevorderen, worden tevens de mogelijkheden van ambtelijke samenwerking met andere gemeenten verder onderzocht.

c. Geen inhuur derden, tenzij

Hoewel de inhuur van specifiek gekwalificeerd personeel van derden voor de uitvoering van de lopende grote projecten noodzakelijk blijft, geldt het principe dat de gemeentelijke taken zoveel mogelijk in eigen beheer worden verricht.

d. Kwetsbare groepen worden zoveel mogelijk ontzien

De huidige voorzieningen voor de sociaal zwakkeren moeten in stand blijven. Waar echter bezuinigingen onvermijdelijk zijn, zal worden nagegaan of besparingen te realiseren zijn door inkomensafhankelijke voorzieningen en verstrekkingen.

e. Bij verstrekking van diensten wordt kostendekkendheid nog breder toegepast

Het beginsel dat de gebruiker van een bepaalde gemeentelijke dienst daarvoor zelf een directe bijdrage betaalt, kan nog breder worden doorgevoerd. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het (veelal extern en kostbaar) onderzoek naar ruimtelijke inkadering van planologische principeverzoeken.

f. Wat wenselijk maar uitstelbaar is, nu niet doen

Nieuwe plannen en voornemens, die zonder extra financiële middelen niet uitvoerbaar zijn, behoeven een toets op uitstelbaarheid. Nagegaan moet worden of ze 'in de koelkast' kunnen worden gezet in afwachting van betere tijden.

g. De overlap van uitgaven behoeft onderzoek

Onderzoek is nodig naar de mogelijkheden van besparing op uitgaven aan gemeenschappelijke organen en instellingen die elkaar in taak en/of doel overlappen. Zonodig leiden de uitkomsten van het onderzoek tot vermindering van de gemeentelijke deelname/bijdrage.

h. Opgelegde bezuinigingen worden zoveel mogelijk doorvertaald

Vanuit het principe 'Samen trap op en samen trap af' behoeven de bezuinigingen die ons door het Rijk worden opgelegd, doorvertaling naar onze bijdrage in de gemeenschappelijke regelingen en in onze subsidie aan de grote maatschappelijke en culturele instellingen.

Het lukt mogelijk niet om alle uitgangspunten volledig overeind te houden. Niettemin weerspiegelen de uitgangspunten het streven om balans te houden tussen inspiratie en ambitie enerzijds en de harde noodzaak tot kostenreductie anderzijds.

Vanzelfsprekend is het onze bedoeling om de betrokkenen inwoners, bedrijven en instellingen van meet af aan te betrekken bij de bestuurlijke afwegingen en keuzes omtrent het in evenwicht houden van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven.

4. Onze ambities

Met het vaststellen van het Bilts Manifest in januari 2010, is het fundament vastgelegd van de visie op de toekomst van De Bilt en is de strategische koers bepaald. Een toekomst die veel uitdagingen biedt, maar wordt beperkt door de actuele financiële vooruitzichten. Voor de toekomst, en in het bijzonder voor de komende collegeperiode 2010 – 2014, is het Bilts Manifest vertrekpunt voor onze ambities. Deze zijn:

4.1 Open bestuurscultuur

De inwoners van De Bilt hebben recht op een transparant bestuur dat openstaat voor de signalen van burgers. Wij nemen onze inwoners serieus. Wij willen de participatie van inwoners bij ons beleid bevorderen. Op basis van vooraf helder gemaakte afspraken over de te volgen procedure, zullen wij voorafgaand aan besluitvorming meer werken met instrumenten als open startnotities en rondetafelgesprekken. Met deze werkwijze beogen wij de kwaliteit van ons beleid en het maatschappelijke draagvlak voor politieke beslissingen te vergroten. Wijk- en dorpsgericht werken speelt daarbij, als schakel tussen enerzijds de gemeente en anderzijds de mensen in de wijken en de dorpen, een belangrijke rol.

4.2 Veiligheid

De zorg voor de openbare veiligheid is een speerpunt van ons beleid. Ons streven is erop gericht dat onze inwoners veilig zijn en zich veilig voelen. Ter bevordering van de openbare veiligheid zullen wij de gemeentelijke taken op het vlak van toezicht en handhaving versterken door het instellen van één gemeentelijk handhavingsteam. Waar de wetgeving ruimte biedt voor het uitbreiden van handhavingstaken, zullen wij deze direct ter hand nemen. Belangrijke randvoorwaarde daarbij is uiteraard de afstemming met de politie. Zichtbaarheid van politie en gemeentelijke opsporingsambtenaren is daarbij voor ons een belangrijk uitgangspunt.

4.3 Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt een leidend begrip in alle gemeentelijke beleid. Er wordt voluit ingezet op energiebesparing. De Bilt streeft naar een energiezuinige organisatie die als voorbeeld kan dienen voor andere bedrijven en instellingen. Na een zogenoemde nulmeting zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld met taakstellingen ten aanzien van energiebesparing en hergebruik. Verder wordt gedacht aan de invoering en toepassing van een zogenaamde 'duurzaamheidwijzer'. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij provinciale initiatieven. Verdere versterking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is van eminent belang voor het groene karakter van De Bilt. Behoud en bescherming van het Noorderpark en daarin een goed functionerende agrarische sector zijn essentieel. Ook het concept van de duurzame weg hanteren wij als uitgangspunt bij de discussie over de verbreding van de Rijksweg A27. Openbaar vervoer en fietsverbindingen kunnen de na te streven duurzaamheid verder bevorderen.

4.4 Economie

De Bilt staat bekend om de aanwezigheid van hoogwaardige kennisinstututen op het gebied van klimaat, milieu en life science. De gemeente wil dit verder doorontwikkelen. Met het stevig neerzetten van een life science-as vanaf de Uithof tot aan Berg en Bosch willen wij als gemeente binnen deze Regio uitblinken als duurzame, innovatieve gemeente. We willen hoge ogen blijven gooien als vestigingsplaats voor hightech-bedrijven en kennisinstututen die zich specialiseren in klimaat, duurzaamheid en innovatie. Ook het relatief hoge opleidingsniveau van de beroepsbevolking van De Bilt, de aanwezigheid van kennisintensieve bedrijven en instututen zoals het RIVM, het KNMI en de Grontmij en de strategische ligging (direct naast een universiteitsstad) maken van De Bilt een kansrijke locatie voor het ontwikkelen van een innovatiegerichte economie. Hierbij wordt de nadruk gelegd op het (helpen) creëren van kansen en mogelijkheden voor de lokale bedrijven en economie. In dit kader zal arbeidsmarktbeleid worden geformuleerd met als doel de afstemming tussen overheid, onderwijs en ondernemers (samen met de RSD) te bevorderen.

4.5 Bouwen en wonen

De woningbouwproductie is sinds 2006 sterk toegenomen. In de woonvisie is opgenomen het realiseren van in totaal 1200 woningen tot 2015, waarvan 30 % in de sociale sector. Hoewel ons streven erop is gericht is om deze opgave te realiseren, beseffen wij dat daartoe vooral gebruik moet worden gemaakt van inbreidingslocaties. Wij willen het landelijke en dorps karakter van onze gemeente behouden. De 'rode contouren', zoals vastgelegd in het Streekplan, zijn daarom leidend.

4.6 Verkeer en vervoer

Verkeer en Mobiliteit vragen ook onze aandacht. Met name als het gaat om onze bereikbaarheid in het kader van een goede verkeersdoorstroming en Hoogwaardige Openbaar vervoerverbindingen. In interactie met de Regio, Provincie, PRORAIL en andere (lokale) overheden werken wij samen aan het project VERDER voor de mobiliteitsproblematiek in Midden – Nederland. Binnen VERDER worden maatregelen die voor de Bilt van belang zijn nader uitgewerkt. Vanuit ons bestaande beleid zullen wij de voorgestelde maatregelen kritisch beschouwen. Daarbij staat het behoud van de leefbaarheid voor de bewoners in de kernen voorop. Wij zetten ons in voor het doen van onderzoek naar de mogelijkheden voor Regionaal Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) verbindingen o.a. door vertramming van het regionale OV netwerk (aansluiting spoorstation Bilthoven op lijnen naar Uithof, Zeist en Utrecht). Dit is verbonden met onze ambitie om invulling te geven aan de life sciences-as. Deze as verbindt de Uithof aan de Gemeente De Bilt tot aan Berg en Bosch.

4.7 Onderwijs,

Op het gebied van onderwijs, krijgen in deze collegeperiode de terugdringing van taalachterstand en voortijdig schoolverlaten de volle aandacht. Daarnaast vinden wij aandacht voor hoogbegaafden van even groot gewicht als het bestrijden van achterstand. Duidelijk is dat de aanwezigheid van de life sciences-as van betekenis kan zijn voor het in de gemeente aangeboden onderwijs.

4.8 Sociale Zaken

Iedereen moet kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Het is belangrijk en zinvol om betaald werk te verrichten en, indien dat niet mogelijk is, vrijwilligerswerk te doen. Het moet aantrekkelijker zijn om aan de slag te zijn, dan om niet te werken. Mensen moeten op eigen kracht aan de samenleving kunnen meedoen. Zodra armoede dreigt, moet ondersteuning worden geboden. De Bilt blijft zich inzetten voor bevordering van maatschappelijke participatie, versterking van de oriëntatie op de arbeidsmarkt en voorkoming van sociale uitsluiting. Bijzondere aandacht krijgen ook de mantelzorg en het vrijwilligerswerk. Van de steunpunten voor mantelzorg in De Bilt en Maartensdijk willen wij structurele voorzieningen maken. De vrijwilligersorganisaties willen wij een ondersteuningsstructuur bieden die hen beter in staat stelt het vrijwilligerswerk uit te voeren door middel van cursussen, methoden om leden en bestuurders te werven, enz. Wij streven ernaar dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen en mee kan doen in de samenleving. Een goede thuiszorg draagt hieraan bij. Hierop zullen wij niet bezuinigen.

4.9 Natuur

De uitgestrekte gemeente telt honderd kleuren groen in z'n rijke schakering van bijzondere natuurgebieden, van veenweide tot Heuvelrug. Wij willen het de recreant aantrekkelijk maken om in onze gemeente te recreëren. Hij moet hier iets vinden, zien en beleven dat op weinig andere plaatsen voorhanden is, hetgeen wij zullen versterken. Wij geven uitwerking aan de Agenda Vitaal Platteland. Onze aandacht gaat tevens uit naar de wensen van (duurzame) agrarische ondernemers. Duurzame en natuurbewuste uitnutting van de recreatieve functies van het landelijk gebied is hierbij aan de orde. In dat verband hebben wij een Landschapsontwikkelingsplan vastgesteld en wordt gewerkt aan een cultuurhistorische waarden kaart.

4.10 Sport en cultuur

Omdat zwembad Brandenburg verouderd is en op relatief korte termijn moet worden gerenoveerd worden de mogelijkheden onderzocht om een nieuw zwembad te bouwen. De bestaande haalbaarheidsstudie zal hierbij worden betrokken.

Dankzij inzet van de sportverenigingen, de aanwezige sportvoorzieningen en het gemeentelijk beleid mede op het terrein van de breedtesport, is de gemeente De Bilt uitgeroepen tot 'sportgemeente van het jaar'. Deze kwaliteit willen wij graag vasthouden.

Ook ten aanzien van het cultuurbeleid geldt dat wij de bestaande kwaliteit willen vasthouden.

De in 2009 vastgestelde cultuurnota 'Ouverture' verdient een concrete invulling. Daarnaast zullen wij onderzoek doen naar de haalbaarheid van een plaatselijke oudheidkamer. Onderzocht zal worden welke externe middelen daartoe kunnen worden aangewend.